

ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Бондаренко Світлана Вікторівна,
кандидат педагогічних наук, спеціаліст
вищої категорії старший викладач ВСП
«Глухівський агротехнічний фаховий
коледж Сумського НАУ»,
svitlana.bondarenko@gati.snau.edu.ua

Ключові слова: геоінформаційні ресурси, природнича компетентність, онлайн-сервіси

Однією з ключових компетентностей здобувачів освіти, що зазначені в Державному стандарті базової та повної загальної освіти, є природнича [1]. Вона являє собою наукове розуміння природи і сучасних технологій, вміння спостерігати, аналізувати, збирати дані, проводити дослідження, аналізувати результати. Особливою у формуванні природничої компетентності, є роль географії, оскільки в процесі її вивчення відбувається становлення світогляду людини на глобальному і особистісному рівнях.

Швидкий розвиток інформаційних технологій, глобальних мереж, віртуальної реальності та розширений доступ до них сприяли появі значної кількості геоінформаційних ресурсів, які можна використовувати в освітньому процесі [2]. Завдяки ним здобувачі освіти розвивають уміння і навички роботи з географічними картами, статистичною інформацією, банками просторових даних, вдосконалюють навички розв'язання географічних, екологічних й соціально-економічних задач, розуміння цілей сталого розвитку.

Існує низька геосервісів, що надають інструменти для роботи з географічними даними та дають можливість не тільки знайомитися з різними країнами світу, а навіть здійснювати віртуальні подорожі: Google Street View (Google Перегляд вулиць) – це функція панорамного перегляду вулиць по всьому світу, яка надається через розширення, Google Maps та Google Earth. Geoguessr – гра (відгадати місцезонашування за зображенням вулиць), Redigo – гід по країнам світу та розмовник, Maps.me – пошук маршрутів (створює детальну карту населеного пункту, прокладає маршрут куди завгодно, може працювати без інтернету), Глобус 3D – Планета Земля. За допомогою цих геосервісів здобувачі освіти можуть не тільки пізнавати а й докладно досліджувати будь-яке місто світу: оцінити ландшафт місцевості, стиль забудови, визначні місця, доступність транспортної інфраструктури, проаналізувати інформацію про житло, громадське харчування, розваги тощо. На основі отриманих даних створити презентацію, проект чи відеоролік тощо.

Шукати різні об'єкти на карті Землі, виміряти відстані між ними, прокласти маршрути, переглядати, коментувати, доповнювати світлинами дають можливість такі геосервіси: Google Earth (Планета Земля), Google Maps, Wikimapia, Yahoo! Maps, Mapillary. Ці сервіси використовуються для обміну геоданими, сприяють виробленню та вдосконаленню навичок роботи з географічними картами, розвивають вміння просторової орієнтації, формуванню навичок з прокладання маршрутів, вимірювання відстаней, визначення географічних координат. Ці знання є підґрунтям для вивчення за картографічними моделями реальної картини світу, застосування набутих знань під час розв'язання будь-яких завдань протягом усього життя.

Цікавим є онлайн-сервісів: Seterra Online, в якому можна в ігровій формі вивчати всі природні об'єкти (озера, річки, моря, океани, пустелі, острови, півострови, гірські

хребти, гори і вулкани, тектонічні плити), їх місцезонашування, а також політичний устрій світу (регіони, країни і території, держави, великі міста). Такий формат роботи спонукає здобувача освіти оцінити свої можливості, здібності, інтереси, зусилля, перспективи, які він зможе докласти для вивчення навчального матеріалу або для досягнення запланованої мети.

Формування природничої компетентності неможливе без розуміння й усвідомлення стратегії сталого розвитку та глобальних цілей людства кожним здобувачем освіти [3]. З цією метою використовується такий онлайн-ресурс SDG (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS) – гра на знання світу та 17 цілей сталого розвитку [4].

Слід зазначити, що використання різноманітних засобів геоінформаційних ресурсів не тільки сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу, оптимізації творчої ініціативи, розширенню світогляду, а також суттєво впливають на формування природничої компетентності у здобувачів освіти. Це можливість успішно засвоїти географічні знання, набути географічних навичок, вдосконалити їх та перевірити, а також розвивати й формувати цифрові компетентності.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.20220 р. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/#Text. (Дата звернення 15.04.2024 р.).
2. Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року [Електронний ресурс]: URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-do-gromadskogo-obgovorennya/#Text>. – 24.04.2024. (Дата звернення 15.04.2024 р.).
3. Цілі сталого розвитку. URL: <https://knowledge.org.ua/cili-stalogo-rozvitku/#Text>. (Дата звернення 14.04.2024 р.).
4. SDG (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS) URL : <https://game-globalcompact.org.ua/index.html> (Дата звернення 15.04.2024 р.).

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

Висоцька Єлизавета Володимирівна, здобувач фахової передвищої освіти здобувач 3 курсу спеціальності 013 Початкова освіта Комунального закладу Сумської обласної ради «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева».

Науковий керівник: Піщикова Наталія Олексіївна, викладач вищої категорії, старший викладач Комунального закладу Сумської обласної ради «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева»

Ключові слова: інтеграція, інтегроване навчання, співпраця, критичне мислення, творча особистість, фасилітатор.

Всі знання виростають з одного коріння – навколишньої дійсності, мають між собою зв'язки, а тому повинні вивчатися у зв'язках.

(Я.А. Коменський)